

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 28 lipca 2011 r.

**Pan
Paweł Adamowicz
Prezydent
Miasta Gdańska**

LGD-4101-006-01/2011
P/11/143

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miejskim w Gdańsku (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli było finansowe wspieranie kultury fizycznej i sportu przez Miasto Gdańsk w latach 2009-2011 (do 31 maja).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 7 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Miasto Gdańsk wspierało rozwój kultury fizycznej i sportu, przekazując w latach 2009-2011 (do 31 maja) organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w *art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*¹, dotacje celowe na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu (w rozdziale 92605) w łącznej kwocie 6.616,8 tys. zł. Zlecanie zadań odbywało się po uprzednim przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, zgodnie z *art. 11 ust. 2*

ww. ustawy (412 zadań) oraz z pominięciem konkursu ofert, na wniosek zainteresowanych podmiotów, zgodnie z *art. 19a ww. ustawy* (5 zadań). Miasto Gdańsk korzystało także z innych form wspierania rozwoju kultury fizycznej i sportu, tj. przyznawania stypendiów (zawodnikom) oraz nagród i wyróżnień (zawodnikom, trenerom i działaczom sportowym).

2. Prezydent Miasta Gdańska, zarządzeniem z dnia 10 grudnia 2007 r. (wydanym na podstawie *art. 18a ust. 1* obowiązującej do dnia 15 października 2010 r. *ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej*²), a następnie zarządzeniem z dnia 2 grudnia 2010 r. (wydanym na podstawie *art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie*³), spośród przedstawicieli organizacji i instytucji realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej, powołał Gdańską Radę Sportu.

Stwierdzono jednak, że:

- powołanie (w dniu 10.12.2007 r.) Gdańskiej Rady Sportu (odwołanej 23.06.2010 r.), nie poprzedzono ustaleniem zasad powoływania jej członków, co stanowiło naruszenie *art. 18c pkt 1 ustawy o kulturze fizycznej*;
 - Gdańska Rada Sportu w okresie od stycznia 2009 r. do stycznia 2010 r. nie odbyła żadnego posiedzenia, mimo iż z treści § 3 ust. 4 regulaminu jej działania, wprowadzonego w życie zarządzeniem Nr 1690/07 Prezydenta Miasta Gdańska z 10 grudnia 2007 r. wynikało, że posiedzenia Rady odbywają się minimum raz na pół roku.
3. Rada Miasta Gdańska, zgodnie z *art. 5a ust. 1 i 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w *art. 3 ust. 3 ww. ustawy*, uchwaliła na rok 2011 i na lata 2011-2015 odpowiednio: roczny i wieloletni program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi, w których zawarto informacje o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji, a także określono zakres, zasady oraz formy współpracy.
 4. Miasto Gdańsk w kontrolowanym okresie przyznawało stypendia, nagrody i wyróżnienia. Przyznawanie stypendiów i nagród zawodnikom oraz nagród trenerom i działaczom sportowym odbywało się na podstawie uchwał Rady Miasta Gdańska, w których

¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675 ze zm.

³ Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.

określono warunki i tryb przyznawania (a także wstrzymywania i pozbawiania) stypendiów dla zawodników oraz uchwał, w których określono szczegółowe zasady i tryb przyznawania nagród dla zawodników, trenerów i działaczy.

Stwierdzono jednak nieprawidłowości, które dotyczyły:

- przyznawania wyróżnień zawodnikom, trenerom i działaczom, pomimo nieokreślenia przez Radę Miasta Gdańska w formie uchwały warunków i trybu ich przyznawania, wymaganych *art. 37 ust. 4* obowiązującej do 15 października 2010 r. *ustawy o sporcie kwalifikowanym*⁴ oraz *art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie*. W badanym okresie przyznano (m.in. w formie dyplomów, pucharów i medali) ogółem 10.227 wyróżnień. NIK nie podziela stanowiska zawartego w wyjaśnieniach dyrektora Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012 Urzędu, że wyróżnienie to synonim słowa nagroda, zatem uchwała w sprawie warunków i trybu przyznawania nagród dotyczyła również przyznawania wyróżnień, gdyż przepisy ww. ustaw wyraźnie odróżniają wyróżnienia od nagród, a zatem nie są to określenia równoznaczne;
- nieogłoszenia na stronie internetowej Urzędu wykazu 20 zawodników, którym przyznano w 2010 r. stypendia, na łączną kwotę 126,4 tys. zł spośród objętych badaniem 100 stypendiów (na łączną kwotę 1.020,6 tys. zł), wymaganego § 6 ust. 4 Regulaminu stypendiów sportowych Prezydenta Miasta Gdańska dla zawodników osiągających wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym. Za umieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Urzędu odpowiedzialny był pracownik Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012, a przyczyną nieogłoszenia ww. wykazu było niedopatrzenie;

Należy zwrócić uwagę, iż co prawda przyznawanie trenerom i działaczom sportowym w latach 2009-2010 (do 15.10) nagród i wyróżnień na podstawie uchwały Rady Miasta Gdańska z 28 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagrody Prezydenta Miasta Gdańska za wybitne osiągnięcia sportowe było zgodne z prawem, jednakże w podstawie prawnej ww. uchwały nie wymieniono *art. 37 ust. 3a ustawy o sporcie kwalifikowanym*, uprawniającego do przyznawania im nagród i wyróżnień.

5. Stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniach Urzędu przy zlecaniu organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w *art. 3 ust. 3 ustawy o działalności*

⁴ Dz.U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.

pożytku publicznego i o wolontariacie zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu.

Na podstawie badania 54. udzielonych dotacji celowych (finansowanych: 44 – z rozdziału 92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz 10 – z rozdziału 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi) pod kątem prawidłowości ich przyznawania, terminowości przekazywania zleceń i obrotom, kontroli ich wykorzystania i rozliczania ustalono m.in., że:

- w jednym przypadku przyznano dotację (79,0 tys. zł) Stowarzyszeniu Rehabilitacyjno-Sportowemu SZANSA-START GDAŃSK, które nie spełniało warunków otwartego konkursu ofert na 2010 r. Ogłoszony konkurs na zadanie (całoroczne szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie upowszechniania kultury fizycznej w systemie sportu młodzieżowego) kierowany był do podmiotów uczestniczących w systemie sportu młodzieżowego, a ww. Stowarzyszenie nie działało w tym systemie, zatem nie spełniało warunków tego konkursu. Zauważyć należy, iż Komisja Konkursowa oceniająca oferty, z jednej strony nie przyznała punktów ww. Stowarzyszeniu, z drugiej zaś – wystąpiła z wnioskiem do Prezydenta Miasta o przyjęcie tej oferty. Prezydent Miasta zaakceptował propozycję Komisji dla udzielenia finansowego wsparcia ww. Stowarzyszeniu (79 tys. zł) z uwagi na wybitne osiągnięcia sportowe zawodników niepełnosprawnych wnioskodawcy. Jednocześnie stwierdzono, że w ogłoszeniu o rozstrzygnięciu konkursu, zamieszczonym na tablicy ogłoszeń Urzędu wśród podmiotów, którym przyznano dofinansowanie, nie wymieniono tego Stowarzyszenia. Według wyjaśnień dyrektora Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012, przyczyną nie umieszczenia tego Stowarzyszenia w ww. ogłoszeniu było zniknięcie tej pozycji podczas przekształcania plików.
- w jednym przypadku przyznano dotację (2.500,0 tys. zł) zawierając (w dniu 20 czerwca 2008 r.) umowę z Polskim Związkiem Koszykówki (dalej: „PZKosz”) na realizację zadania publicznego „Przygotowanie i przeprowadzenie na terenie Miasta Gdańska meczów wstępnej grupy kwalifikacyjnej Mistrzostw Europy w koszykówce mężczyzn EUROBASKET 2009”, pomimo, że przedłożona do oceny oferta nie była kompletna, gdyż brak było wymaganego warunkami konkursu kosztorysu na 2009 r. (zawierała kosztorys dotyczący 2008 r. – na kwotę dotacji 1.250,0 tys. zł). Uzupełnienie oferty (kosztorys na 2009 r. na kwotę 1.250,0 tys. zł) wpłynęło do Urzędu dopiero w dniu 11.08.2008 r., tj. już po zawarciu ww. umowy. Według

wyjaśnień dyrektora Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012 ww. umowa zawarta została na kwotę dotacji 2.500,0 tys. zł, ponieważ na taką kwotę ogłoszono konkurs i o taką kwotę ubiegał się podmiot, co jednak – w ocenie NIK – nie usprawiedliwia stwierdzonej nieprawidłowości. Ustalono ponadto, że PZKosz, pomimo zapisu w umowie o obowiązku złożenia do Urzędu sprawozdania końcowego z realizacji zadania (§ 9 ust. 3), złożył tylko sprawozdania częściowe, a Urząd nie wyegzekwował realizacji ww. obowiązku. Zdaniem NIK nie jest przekonujący argument, przedstawiony w wyjaśnieniach inspektora w Biurze Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012, że sprawozdanie częściowe z realizacji zadania za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r., uznano za sprawozdanie końcowe, ponieważ wcześniej wezwano zleceniobiorcę (pod rygorem rozwiązania umowy) do dostarczenia sprawozdania końcowego;

- w 14 przypadkach (25,9%) środki dotacji przekazywano zleceniobiorcom po terminach określonych w umowach. Opóźnienia w przekazywaniu tych środków wynosiły od 1 do 11 dni i wynikały z opieszałości pracowników Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012, którzy nie przestrzegali terminu dostarczenia do Wydziału Finansowego Urzędu dokumentów (dyspozycji przekazania) na 6 dni roboczych przed ich realizacją, zgodnie z Instrukcją sporządzania, przyjmowania, obiegu i kontroli dokumentów;
- w 1 przypadku (dotyczy umowy ze Stowarzyszeniem Rehabilitacyjno-Sportowym Szansa-Start), pracownicy Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012 bez zastrzeżeń przyjęli złożone przez zleceniobiorcę sprawozdanie końcowe z rozliczenia dotacji, które było niezgodne z wymogami określonymi w załączniku nr 1 do obowiązującego do dnia 17 stycznia 2011 r. *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania*⁵, ponieważ nie zawierało wymaganego ww. przepisem sprawozdania merytorycznego;
- w 43 przypadkach (wszystkie dotyczą Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012), brak było na sprawozdaniach adnotacji odpowiedzialnego pracownika, potwierdzających przeprowadzenie przez niego kontroli złożonych przez zleceniobiorców sprawozdań końcowych z realizacji zadań, w zakresie rzetelności, kompletności i prawdziwości

danych w nich zawartych. Pracownik ten wyjaśnił, że nie wiedział o potrzebie dokonywania adnotacji na formularzach sprawozdania. W przypadku pozostałych (10) skontrolowanych sprawozdań końcowych (składanych do Wydziału Spraw Społecznych Urzędu), pracownicy merytoryczni dokonywali odpowiednich zapisów na dowód ich sprawdzenia. Wzór sprawozdania z wykonania zadania, określony w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia zawierał stosowną rubrykę „adnotacje urzędowe”.

- w 1 przypadku dotację udzieloną w 2010 r. Miejskiemu Klubowi Sportowemu „Atleta” w Gdańsku uznano w całości za wykorzystaną (39,5 tys. zł), chociaż, według złożonego sprawozdania z realizacji zadania została ona wykorzystana w niepełnej wysokości (39,0 tys. zł). W związku z ustaleniem przez NIK różnicy, kwota 500 zł została zwrócona przez Klub wraz z odsetkami.
- w 12 przypadkach, spośród 53 (22,6%), sprawozdania końcowe z realizacji zadań przekazano do Urzędu po upływie terminów określonych w umowach, z tego: w 11 przypadkach z opóźnieniem od 1 do 12 dni, a w 1 przypadku – po 148 dniach. Pomimo obowiązku wynikającego z treści umów, dotyczącego pisemnego wzywania zleceniobiorców, którzy w obowiązującym terminie nie złożyli sprawozdań, to w 8 przypadkach (wszystkie dotyczą Biura Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012) Urząd nie wystawiał pisemnych wezwań do złożenia sprawozdań. Stwierdzono również opóźnienia w przekazaniu przez zleceniobiorców sprawozdań częściowych (5 przypadków), wynoszące od 18 do 86 dni. Pracownik odpowiedzialny za rozliczanie dotacji w Biurze Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012 wyjaśnił, że nie wzywał podmiotów, które nie złożyły w terminie sprawozdań do ich złożenia, ponieważ uznał, że są one informowane o terminach składania sprawozdań, podpisując umowy o przyznanie dotacji.
- w 46 przypadkach, spośród 54 badanych (85,2%) przekazywano z opóźnieniem do Wydziału Finansowego Urzędu dokumenty pn. „Rozliczenia dotacji celowych”, które zgodnie z obowiązującym obiegiem dokumentów (Kartą obiegu i kontroli dokumentów Nr 2.12, stanowiącą załącznik do „Instrukcji sporządzania, przyjmowania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych”) winny być sporządzone w terminie 7 dni od daty otrzymania od instytucji dotowanej sprawozdań końcowych z realizacji zadania (nie później niż do 15 lutego roku następującego po roku,

⁵ Dz.U. Nr 264, poz.2207

w którym udzielono dotacji). Opóźnienia w przekazywaniu ww. dokumentów wynosiły od 1 do 203 dni, z tego aż w 10 przypadkach powyżej 90 dni. Stwierdzono również, że w przypadku rozliczenia 23 dotacji został przekroczony obowiązujący termin (15 lutego). Ustalono ponadto, że 42 ww. dokumenty (77,8%), nie zawierały daty ich sporządzenia przez pracownika bezpośrednio odpowiedzialnego za rozliczenie. Z wyjaśnień wynika, że przyczyną powyższych nieprawidłowości było niedopatrzenie i nieuwaga odpowiedzialnych pracowników.

Osobami bezpośrednio odpowiedzialnymi za prowadzenie spraw związanych z ustalaniem, weryfikowaniem, rozliczaniem i merytoryczną kontrolą dotacji na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu (w rozdziale 92605), przekazanych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w *art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* byli pracownicy zatrudnieni w badanym okresie na stanowisku inspektora w Referacie Sportu i Kultury Fizycznej w Biurze Prezydenta ds. Sportu i Euro 2012, nad którymi nadzór sprawował kierownik ww. Referatu.

6. Pozytywnie ocenia się finansowanie przez Miasto Gdańsk prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, które ze środków z rozdziału w rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi przeznaczyło w latach 2009-2011 (do 31 maja) odpowiednio 619,1 tys. zł, 532,1 tys. zł, 134,3 tys. zł. Stwierdzono jednak (na podstawie badania zleconych 10 zadań) nieprawidłowości przy ich rozliczaniu. Polegały one na:
- we wszystkich przypadkach, na przekazaniu przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu z opóźnieniem (od 5 do 97 dni) do Wydziału Finansowego Urzędu dokumentów pn. „Rozliczenia dotacji celowych”, które zgodnie z obowiązującym obiegiem dokumentów (Kartą obiegu i kontroli dokumentów Nr 2.12) winny być sporządzone w terminie 7 dni od daty otrzymania od instytucji dotowanej sprawozdań końcowych z realizacji zadania (nie później niż do 15 lutego roku następującego po roku, w którym udzielono dotacji), w przypadku rozliczenia 8 dotacji został przekroczony obowiązujący termin (15 lutego),
 - w 3 przypadkach na nie umieszczeniu na ww. dokumentach daty ich sporządzenia przez pracownika Wydziału Spraw Społecznych bezpośrednio odpowiedzialnego za rozliczenie.

Przyczyną powyższych nieprawidłowości zdaniem Kierownika Referatu Ekonomicznego w Wydziale Spraw Społecznych było odpowiednio: spiętrzenie zadań i znaczne ilości rozliczeń oraz nieuwaga pracowników.

7. Pozytywnie ocenia się zakres i stosowane formy finansowania zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu. Uchwały budżetowe na lata objęte kontrolą określały kwoty dotacji na zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu. Miasto Gdańsk pozyskiwało środki zewnętrzne (z budżetu państwa, Samorządu Województwa Pomorskiego, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej), które przeznaczało m.in.: na budowę Stadionu Piłkarskiego „PGE Arena Gdańsk”, realizację rządowego programu pn. Moje Boisko „Orlik”, modernizację Hali „Olivia”, budowę hali sportowej przy Gdańskiej Szkole Floretu. Wysokość środków pozyskanych z ww. źródeł w dziale 926 i w rozdziale 85154 (wraz ze środkami na inwestycje) zwiększyła się w 2010 r. w stosunku do roku poprzedniego, z 32,7 mln zł do 98,7 mln zł.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko nieprawidłowego i nieterminowego rozliczania dotacji celowych udzielanych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, w tym nieprzestrzegania wewnętrznych procedur, zgodnych z obowiązującą „Instrukcją sporządzania, przyjmowania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych”,
- 2) podjęcie działań zapewniających przestrzeganie regulaminu działania Gdańskiej Rady Sportu w zakresie wymaganej liczby posiedzeń w ciągu roku,
- 3) zlecanie zadań (w przypadku ogłoszonych konkursów ofert) podmiotom, które zostały wybrane wyłącznie na podstawie ustalonych kryteriów podanych w ogłoszeniach otwartych konkursów ofert,
- 4) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko:
 - a) przyznawania osobom fizycznym wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, niezgodnie z postanowieniami *art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie*,
 - b) nieumieszczania w ogłoszeniach o przyznaniu stypendiów sportowych wykazu wszystkich osób, którym przyznano stypendia,
 - c) nieegzekwowania od zleceńobiorców terminowego sporządzania sprawozdań z realizacji zleconych zadań.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.